

Hướng dẫn trả lời câu hỏi bài Luyện từ và câu: Quan hệ từ tuần 11

Nhận xét

Câu 1 (trang 109 sgk Tiếng Việt 5): Trong mỗi ví dụ dưới đây, từ in đậm dùng để làm gì?

a. Rừng say ngậy và ấm nóng.

Ma Văn Kháng

b. Tiếng hót diu dặt của họa mi giục các loài chim dạo lên những khúc nhạc tung bừng, ca ngợi núi sông đang đổi mới.

Võ Quảng

c. Hoa mai trở từng chùm thưa thớt, không đơm đặc như hoa đào. Nhưng cảnh mai uyển chuyển hơn cảnh đào.

Theo Mùa xuân và phong tục Việt Nam

Gợi ý trả lời:

a. từ "và" dùng để nối hai từ "say ngậy" – "ấm nóng"

b. "Tiếng hót diu dặt" được nối với "họa mi" bằng từ "của".

c. chữ "như" để nối "Hoa mai..." với "hoa đào". Từ "nhưng" để nối 2 câu với nhau.

Câu 2 (trang 110 sgk Tiếng Việt 5): Quan hệ giữa các ý ở mỗi câu dưới đây (rừng cây bị chặt phá – mặt đất thưa vắng bóng chim; mảnh vườn nhỏ bé – bầy chim vẫn về tụ hội) được biểu hiện bằng những cặp từ nào?

a. Nếu rừng cây bị chặt phá xơ xác thì mặt đất sẽ ngày càng thưa vắng bóng chim.

b. Tuy mảnh vườn ngoài ban công nhà Thu thật nhỏ bé nhưng bầy chim vẫn thường rủ nhau về tụ hội.

Gợi ý trả lời:

Đó là các cặp quan hệ từ in đậm: nếu...thì...; tuy... nhưng...

Luyện tập

Câu 1 (trang 110 sgk Tiếng Việt 5): Tìm quan hệ từ trong mỗi câu sau và nêu rõ tác dụng của chúng.

a. Chim, Mây, Nước và Hoa đều cho rằng tiếng hót kì diệu của Họa Mi đã làm cho tất cả bừng tỉnh giấc.

Võ Quảng

b. Tôi đi giữ bãi dâu và có cảm giác như đang lội dưới dòng sông cạn.

Dương Thị Xuân Quý

c. Những hạt mưa to và nặng bắt đầu rơi xuống như ai ném đá, nghe rào rào.

Nguyễn Thị Ngọc Tú

Gợi ý trả lời:

a) và, của là quan hệ từ.

và dùng để nối "Chim, Mây, Nước" với "Hoa"

của dùng để nối "tiếng hát kì diệu" với "Họa Mi"

b) và, như là quan hệ từ.

và dùng để nối "tôi đi giữa bãi dâu" với "có cảm giác".

như dùng để nối (so sánh) "cảm giác" với "đang lội dưới dòng sông cạn".

c) và, như là quan hệ từ.

và dùng để nối "to" với "nặng"

như dùng để nối (so sánh) "rơi xuống" với "ném đá"

Câu 2 (trang 111 sgk Tiếng Việt 5): Xác định cặp quan hệ từ ở mỗi câu sau và cho biết chúng biểu thị quan hệ gì giữa các bộ phận của câu?

a. Vì mọi người tích cực tham gia Tết trồng cây nên quê hương em có nhiều cánh rừng xanh mát.

b. Tuy hoàn cảnh gia đình khó khăn nhưng bạn Hoàng vẫn luôn học giỏi.

Gợi ý trả lời:

a. "Vì... nên..." là cặp quan hệ từ biểu thị quan hệ nguyên nhân – kết quả.

b. "Tuy... nhưng..." là cặp quan hệ từ biểu thị quan hệ điều kiện – kết quả.

Câu 3 (trang 111 sgk Tiếng Việt 5): Đặt câu với mỗi quan hệ từ: và, nhưng, của

Gợi ý trả lời:

- Vào đầu năm học mới, nhiều hôm trời mưa rất to. Nhưng các bạn lớp em đều đi học đầy đủ và đúng giờ.

- Trăng, sao và mây trời đã làm cho bầu trời đêm thu đẹp mơ mộng.
- Những dụng cụ học tập như bút máy, bút chì, thước kẻ, com-pa, tẩy... và sách vở, em đều giữ gìn cẩn thận, lúc nào cũng sẵn sàng.
- Mây của bầu trời. Mây của những cơn mưa. Nhưng có lúc mây còn che mát những ngày hè nắng gắt.